

Posamezna številka:
1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z ta urobo naslednjega dne ter stane celoletno 150 K., polletno 90 K., treditmesečno 45 K., mesečno 15 K. Inzerati po dogovoru. Pri večkratni objavi popusti.

Narod. se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:
1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, priljublj. mesto. Telefon št. 24. ŠIH poštnoslovniki račun št. 11.187.

Na naročila brez denarja se ne vsira. — Reklami se ne vračajo.

Leto: I.

Maribor, četrtek 4. novembra 1920

Številka: 58.

Madžari proti zopetni vzpostavitvi Avstro-Ogrske.

Pričetek jadranskih pogajanj 7. t. m. — Harding predsednik Združenih držav.

Naše šolstvo.

Maribor, 3. novembra.

Kulturnemu narodu je vprašanje vzgoje mladine vedno eno prvih vprašanj, saj leži ravno v mladini vsa bodočnost njegova. Od semen, ki jih seje v mlada srca prihodnje generacije, je odvisna kulturna stopinja in socialna moč ne samo naroda, ampak v isti meri tudi države, saj tvori ravno narod državo.

Mi Srbi, Hrvati in Slovenci do nedavno po ogromni večini nismo imeli sami v svojih rokah našega šolstva. Kruh vzgoje so rezali naši mladini večinoma nam sovražni tujci, gospodarji. Da pa so temu kulturnemu kruhu primiševali tudi obilo strupa, ki je pokvaril že najmlajše, da so se razvili mesto v značaj in samorasle v podložnike in hlapce. Radi tega tudi o kaki enotnosti našega šolstva ni bilo mogoče govoriti. Saj so sovražniki — gospodarji vedeli, da nas je treba deliti pričetki že v mladosti, da se pozneje gotovo nikoli več ne snidemo na eni in isti stopinji. Da smo si bili trije bratje tuj in celo sovražni, so bile krive v največji meri šole.

Danes smo združeni v eni državi vsi trije, toda naša združitev je doslej več ali manj samo še politična, o kaki kulturni združitvi skoro niti govoriti ne moremo. Kdor pa misli, da je prvi in zadnji cilj našega zedinjenja v tem, da nas obkroža ena državna meja, ta se moti, ta cilja našega troimenega naroda ne pozna. Dokler bo edino vez med nami zunanji državni obroč, bomo še

vedno šibki, kakor smo bili šibki prej v suženstvu, podobni bomo zakonu, kjer veže moža in ženo le formaliteta zakona, ki mu pa manjka one prave vezi, ljubezni in razumevanja. Eno bomo postali tudi mi komaj tedaj, ko nas bo vezalo trdno nego formaliteta skupne države — medsebojno razumevanje, kulturno zedinjenje.

Mi Slovenci in deloma tudi Hrvati, smo imeli srečo, da smo se v splošni kulturi dvignili višje nego bratje Srbi in oni Hrvati, ki so v Bosni in Hercegovini še pred polstoletjem ječali pod barbarskim turškim jarmom. Zato pa se s tem ne smemo ponašati, temveč skrbeti, da nas oni, ki so zaostali, dojdejo čim najprej. Za izpolnitev te naloge, pa je treba, da nam da konstituanta najprej enoten šolski sistem. Enotno šolstvo, to je ono najpotrebnejše zdravilo, ki bo ozdravilo našo razdrapanost ter stvorilo med nami vsemi trdno kulturno vez, ki bo vse močnejša, kakor pa formalno politična.

Za izpolnitev te naloge pa moramo skrbeti najprej za to, da bodo naše šole državne, ter da bodo izginile vse zasebne, bodisi te ali one vrste, kajti le ako bodo vse šole od najnižjih do najvišjih državne, bodo lahko enotne. Pred vsem pa morajo biti enotna vsa učiteljsišča. V drugi vrsti pa se ne sme nikoli dopustiti, da bi postale posamezne šole domena te ali one stranke, ki bi mesto kulture, vcepilja v mladino strankarski strup. Sola mora biti visoko nad vsakim strankarstvom.

V šolski upravi morajo pa odločati vsi, zastopniki učiteljstva, staršev in dr-

žavnih uradov, ki jim je izročena skrb za izobrazbo in zdravje naroda.

Za te naloge bo šla v boj naša jugoslovenska demokratska stranka, da premaga klerikalne naklepe, ki hočejo šole v naši državi razdvojiti ter še nadalje vzgajati mladino, ki bo potom šole odtujena skupnosti in ki s svojim šolskim načrtom nameravajo napraviti iz šole samo ustanovo za poklerikaljenje naroda.

Starši, premislite in prevdarite tudi to, predno boste oddali svoj glas pri bodočih volitvah.

Naši petrolejski vrelci.

Že za časa svetovne vojne smo občutili veliko pomanjkanje petroleja in to pomanjkanje čutimo še danes. Mi smo odvisni pri tem važnem produktu od uvoza inozemskega petroleja. Nikakor ni toraj čudno, da smo se pričeli v novejšem času zanimati, na kak način bi se rešilo to vprašanje in da bi se v tem oziru osvoobodilo odvisnosti tega predmeta od tujih držav. Naši listi so že večkrat prinesli vesti o odkritju petrolejskih vrelcev na naši zemlji, ali doslej se še ni nobeden strokovnjak zainteresiral za to, osobito za nas zelo važno vprašanje. Prepričani smo, da se pri nas nahaja mnogo izverov in bi se zamoglo s potrebnim kapitalom osnovali petrolejske vrelce.

Na Hrvaškem se nahaja nafta v dveh linijah. Ena taka linija prihaja iz Medjimurja vzporedno z Dravo, druga od Ivanič-Kloštra vzporedno s Savo. Na prvi liniji se nahajajo naslednji izvori nafte: Peklenica in Seljnica v Medjimurju

nao Ludbreg, Lepavina, Veliki Poganeč, Ribnjak in Pitomača. Na savski črti so znani izvori nafte v Ivanič — Kloštru, Miklenški, Voloderu, Novoki, Peklenici, Sartovacu, Bačindolu in Petrovoselu. Veliko število nahajališč je razdeljeno v drugi liniji. Vaščani v dotičnih krajih, kjer so ti vrelci, rabijo to nafto kot kolomaz. Na nekaterih krajih se je našlo celo velike množine zemskega voska in zemskega asfalta.

Peklenica v Medjimurju je eden od najstarejših poznanih izverov nafte in asfalta. Tam so nabirali že od nekdanj nafto v plitkih rovih in jarkih. Male pozneje so odkrili v nekem rovu zelenkasti petrolej izborne kakovosti, ali vsled tehničnih težkoč so opustili nadaljne delo. V Selnicah, nedaleč Središča, so do konca leta 1905 odkrili 31 vrelcev. Da so bili ti vrelci zelo plodoviti, dokazuje dejstvo, da so pridobili v letih 1900—1905 iz nekaterih vrelcev nad 30.000 meterskih stotov petroleja. Selniški petrolej je dobre kakovosti, a so pričeli pridobivati in izrabljati te vrelce v večjem obsegu šele za časa vojne, ko je bilo pomanjkanje petroleja zelo veliko in je bil ustavljen vsak uvoz iz drugih držav. Druge izvore, ki leže v isti črti z medjimurškimi, se ni izkoristilo, akoravno so gotovo zelo bogati. Na vseh teh mestih prihaja nafta na dan v peščenih ali lapornih plasteh. Maslo večjo pažnjo so posvečali nahajališčem nafte pri Miklenški. Tam so pridobivali že v prošlem času iz enega izvira nafto za kolomaz. Ali leta 1904 je pričela Hrvaška eskomptna banka s eksploatacijo v večjem obsegu. V nekaterih duplinah se je našlo tudi nekaj plina in olja, ali v končni globini 811 m

Iva Šetinska:

Gledališko pismo.

(Gospodu kritikku Radivoju Reharju.)

Že dolgo gojavite Vi z Vašimi kritikami mariborsko gledališko publiko, kakor tudi igralce same in ker se do danes še nihče ni našel, da bi vam povedal resnico, hočem napisati par vrstic vam na znanje, javnosti pa v razmišljanje.

V kulturnem svetu je pojem "kritik" že davno fiksiran kot pojem "umetnik". To pomeni, da mora biti človek, ki se usodi pisati kritike, za ta posel tudi etično kvalificiran: imeti mora ne samo instinkt, čustvo, razum in kulturo, nego tudi a priori odgovarjajočo predizobrazbo.

Smem li vprašati, spoštovani, kje ste Vi študirali lepe umetnosti, odnosno gledališko, glasbeno in kiparsko umetnost, da se usodite nastopati kot kritik enega Tkalčiča. Nučča in našega največjega kiparja Mestroviča? Kje ste se Vi tako podrobno spoznali z Mestrovičevimi deli, o katerih govori "Vaša" študija?

Lani ste o mojem velikem sodeželanu čelistu Jurici Tkalčiču napisali, da je Bachovo "Sarabando" izvel vrlo dobro, dočim je niti izval ni; eklatantno dokaz, da Vaše muzikalno uho ni v stanju razlikovati klasičnega Bacha od moderne Tkalčičeve kompozicije.

Vaše kritike so ali ditirambi Vašim ljubimcem, ali pa pamfleti, naperjeni proti onim, ki vam niso po godu.

Paskvil "Pravljica o kralju Čičnu" je bil nedolžen peresa inteligentna intelektualca in čudim se, da ni onokrat časopisni papir vrdl od strupenosti ko je bil okrašen s takim cvetjem.

Štiri osebe so, v katere se Vi konstantno zalezujete: g. ravn. Nučič, g. Bukškova, g. Železnik in moja malenkost. Meni je ugodno, da se nahajamo v taki družbi. O g. ravnatelju ni treba govoriti: njega so pri nas v Zagrebu na rokah nosili, bil je ljubljenec kritike in publike — in hoče zopet, ako se vrne, da pa ima Zagreb velike protenzije, to hote menda pač priznati! G. Bukškova in g. Železnik so ljubljenei lukajšnje publike ter se za Vaše kritike malo brisajo. Jaz pa se ne oziram na to stvar radi mene same, nego iz ljubezni do gledalšča, ker je žalostna resnica, da take kritike ne škodujejo toliko po edinim igralcem, kakor gledalšču samemu, ker zavajajo nepoučeno publiko ter rušijo kulturni napredek, katerega smo mi (?) z veliko ljubeznijo in trdom zgradili.

Meni je čisto irelevantno, ako me taka kritika hvale ali graja, ker mi ne imponira in ker je poleg tolikih besed vendarle tako brez vsebine, da zamere igralca le ozlovoljiti, mu pa ne more dati nikalih emocij, a še manje direktiv.

Evo stila Vaših "kritik": "marsikdo je bil pri premijeri "Sen kresne noči", ko se je dvignilo raginjala neprijetno

presenečen. Prijetno presenetila je gdca Kraljeva, nasprotno pa nas je presenetila gospa Šetinska itd. itd." Človek se v resnici "preseneči", ko prečita ta nonsens.

O priki gostovanja markize Strozzi, Freudreicha, ge. Vavrove ter ge. Savičeve, niste tega gotovo niti zapazili, dočim so bila ta gostovanja za Maribor vsejakega kulturnega pomena.

Kaj nam koristi Vaša kritika? Mesto, da kultivate moj kostum, ki je točno v grškem stilu, ali ker je moja lastnina, pada iz celote — bi mogli pokloniti upravi bagatelo od par tisoč kron, pa bi bili vsi harmonično oblečeni. Moja frizura pa je bila točno kopirana po berlinski primadoni Esi Heims z Reinhardtovega gledališča. In kar je odobril Maks Reinhardt, kar je odobril režiser Nučič, kar je v "Trachtenkunde" označeno kot prava grška frizura za plenkine — to si Vi usojate kritizirati? A kaj Vi, prosim Vas, o tem razumete?! A da nisem obvladala verzov — to ni istina.

V Vaši kritiki dominira osebnost. Toda interpretacija kake vloge ne obstoi samo v obvladanju verzov, v frizuri in v kostumu — ono glavno, gospod, niti ne omenjate, ker to za Vas sploh ne obstoja. A kaj je glavno? Frizura? Kostum?

Istotako je prvi pogoj in direktno vprašanje časti za kritika, da je objektiv. Zanj ne sme obstojati oseba igralca, nego samo odarska figura, katero dotični

igralec prikazuje. Kritik mora pred vsem imeti tako razvito fantazijo, da ne vidi, n. pr. v vlogi Sapphe dotično igralko N. N. — nego pravo pravcato živo grško Sappho. Dvigniti se mora nad vsako osebnost! Zanj igralec v privatnem življenju vobče ne sme obstojati!

Zato bi bile drugod take kritike nemogoče. Drugod je običaj, da kultizirajo ljudje, ki so za to sposobni ter njihovo delo koristi publiko in igralcem. Morda ste čuli že kdaj o Babu, Brandesu, Auernheimerju ali Hermanu Bahru in o drugih, ki so s svojimi dramaturgičnimi deli in estetsko-kritičnimi razpravami obogatili literaturo?

V Mariboru, žal, pišejo oni, ki niso rojeni za ta posel, a oni, ki bi morali pisati — molče. Lani je bilo napisanih jako malo stvarnih kritik, a med vsemi je bila najboljša ona o "Satan v zenski" od dr. Škaniua.

Gledališče je kulturna institucija, ki je silno draga in stane mnogo krvavih narodnih žuljev. Treba resno razumeti kulturno in ne lahko igralčevu delo. Rezultat takih osebnih napadov se je videl najbolj pri repriži "Sen kresne noči".

Voditelji morajo biti aristokrati duha, pokaže li kritik igralcu pot, pomaga li mu, da se lažje razvije — pa bodi tudi z ostro in resno besedo — mu bo igralec hvaležen.

Toda to treba znati!

ni bilo več povoljnega rezultata. Radi tega se je delo ustavilo. Ravno tako je bilo tudi v Ivanič-Kloštru, kjer je društvo „Vesta“ kopalo do 905 metrov globine, ne da bi zadelo na kako bogatejšo žilo.

Pri Bačindolu je tudi nekaj malih vrelcev, vendar se eksploatacija ne rentira posebno. Pri Petrovem Starem Selu se je pridobivalo v prejšnjih letih krog 700—800 stotov letno.

Skupno se je dobivalo iz vseh izvorov nafte na Hrvaškem in v Slavoniji od leta 1860—1905 krog 6000 meterskih stotov nafte in do tega leta se je izkopalo samo štiri globoke vrelce, toraj zelo malo. Vemo gotovo, da imamo izvore nafte, ki nam dajo upanje na petrolej, ali more se samo pričeti s sistematičnim delom in velikim kapitalom.

Vprašanje petroleja je sorodno z zemskim plinom. Nedaleč Lipike pri Bujavici je vrtala madžarka vlada neki izvirek petroleja. Tik pred preobratom so pričeli uhajati skozi cev s silno močjo plini z erupcijo smolnate nafte. Od takrat pa od danes vre ta plin na dan, sedaj celo pred tlakom kakih 22 atmosfer. Koliko tega plina se je do danes razgubilo v zrak brez koristi, ne da bi se pa kdaj kaj ukrenilo v koristne svrhe. Ta zemski plin ima kalorijsko vrednost kakih 8600, pa se je razgubilo na milijarde gorilnih enot, to je izguba, ki odgovarja vrednosti več stotin vagonov dobrega premoga. Na dotičnem mestu bi se zamoglo ustanoviti opekarno ali steklaro, ako se ni mogoče že nameravalo ustanoviti kako industrijsko podjetje v večjem obsegu. Prometni minister bi zamogel s tem cenim materijalom razsvetliti naše mizerne železnice, ker so bili vagoni pred vojno razsvetljeni z zemskim plinom iz Sedmograške.

Poleg vrtanja petrolejskih vrelcev bi bilo treba posvetiti pažnjo tudi tem zemskim plinom. V Prečecu so na posestvu nadškofa zagrebškega kopali, oziroma poglobljali vodnjak, pa so dospeli v globini 150 metrov tudi na plin. Prečec je zraven Ivanice, leži na savski liniji, ter bi bilo treba natančno preiskati za temi tako potrebnimi produkti. Ako se bo delalo v Jugoslaviji z bistrim razumom, odprtim žepom in zasukanimi rokavi, bi bilo vsega dovolj, tudi petroleja. S trdim, vztrajnim delom se odkriva zemsko blago, ne pa s političnimi frazami.

Zunanja in notranja politika.

* Javen shod JDS v Celju. 1. novembra je krasno uspel. Celjski demokraciji vseh stanov so napolnili prostorno dvorano Narodnega doma, da čujejo starostjo tržaških Slovence, dr. Gregorina, in ministra dr. Kukovca. Prvi je naglašal važnost Demokratske stranke zlasti za begunce, ker ona edina združuje vsa tri plemena, kojih složen nastop bo omogočil rešitev Primorja. Kdor cepi napredne vrste, ojačuje s tem federalistična stremjenja in dela proti interesom neodrešene domovine. Nato je poročal o težavnem in nad vse važnem delovanju Jugoslovenskega odbora za ujedinjenje vseh naših plemen. Ako bi ta odbor ne bil obstojal, bi danes Slovenija bila razdeljena med Lahe in Nemce. Konečno nastopa govornik proti malodušnosti in zlobotnosti, ki samo ruši, a ne zna in ne mara zidati. Dolgotrajno ploskanje je bilo dokaz, da je občinstvo z razume-

vanjem sledilo govornikovim izvajanjem. Dr. Kukovec se je najprej bavil z uradniškim vprašanjem. Slikal je težaven boj, ki ga je bojeval ves čas za to, da prepriča zlasti zastopnike kmečkih organizacij, da so višji izdatki za uradništvo potrebni, ako hočemo vzdržati v državi dobro upravo. Ustanovil je v svojem ministerstvu poseben odsek, da ostane kontinuiteta pri reševanju uradniškega vprašanja, kar je zlasti važno z ozirom na službeno pragmatiko. Ta odsek pripravlja pod dr. Kukovčevim vodstvom vse potrebno, da se pragmatika v smisla predlogov uradniških organizacij kmalu upelje. Ker bo konstituenta imela zelo dolgo časa opravka izključno z ustavo in ker uradništvo ne more predolgo čakati, bo moralo ministerstvo samo to vprašanje rešiti. Edina zaslomba za uradništvo je Demokratska stranka, ako bo v njej tudi uradništvo v resnici organizirano. Glede pokrajinske uprave zastopa dr. Kukovec stališče, da je treba po vzorcu Srbije in vseh velikih držav urediti v Sloveniji dvoje velikih okrožij, ki naj po svojem narodnem zastopstvu urejajeta vsa gospodarska vprašanja, skupne stvari pa prepuščata centralnemu parlamentu. Potem se tudi ne bo dogajalo, da bi Ljubljana zapostavljala Podravje in videla samo sebe. Glede obrtništva stoji na stališču volilnega okolica Demokratske stranke, ki zahteva za malo obrt ukinjenje osemurnega delavnika. Trgovstva še čaka lepa prihodnost, ako se uredijo meje z Italijo in se nam odpre potom morja ves svet. Zlasti slovensko trgovstvo bo potrebovalo takrat zaščite velike stranke, ki goji ozke stike z vsemi jugoslovenskimi plemeni. Konečno opozarja vse imenovane sloje na dejstvo, da bodo dosegli uspehe za svoj stan samo takrat, ako se ne obešajo na krila strankam, ki bodo zastopane v parlamentu po divjakih. Divjak lahko tam samo svojo nezadovoljnost kaže, a beguncem, uradnikom, obrtnikom in trgovcem bo s tem le škodoval, nič koristil — zlasti sedaj, ko bodo velike stranke čez glavo zaposlene z ustavo. Prekoršek opozarja na dejstvo, da je bilo slovenstvo ob štajerski meji pred 15 leti, ko se je ustanovila tukaj predhodnica Demokratske stranke, Narodna stranka, na istem stališču, kakor pred plebiscitom na Korškem. In naprednjaki so se vrgli z vso silo v narodni boj in njihova zasluga je, da smo na Štajerskem ob prevratu toliko rešili, ker so znali v naprednih slojih vzbuditi jugoslovensko mišljenje. Globoko med svetovno vojno smo preustrojili vse napredne stranke v enotno Jugoslovensko demokratsko stranko z odločnim pogledom in globoko vero v Beograd. To je bila krona delovanja vse napredne slovenske inteligence. In danes bodi naša važna naloga, da vzbudimo in poglobimo misel za državo, ki jo je vsled brezvestne agitacije marsikdo izgubil.

Dnevna kronika.

— Varnostna straža trga naše lepake. V Celju se je dogodilo v noči na 1. november, da je policist-begunec, član NSS, trgal lepake za naš shod razstene. Na srečo ga je pri tem počenjanju zasačil tamošnji tajnik JDS ter ga izročil — policiji. To je pa vendar višek nesramnosti, da bi tisti organi, ki jih vzdržujemo, da skrbijo za našo varnost, namesto nemških lopovov trgali naše letake in tako v službi agitirali proti naši stranki.

— Dvojna meta. Meseca julija t. l. sem dobil brzogajen poziv, da moram takoj nastopiti dvomesečno orožno vajo,

dasi nisem bil nikdar vojak in sem priporočil plačati vojaško takso. Vkljub temu sem se takoj odzval pozivu, smatrajoč to za svojo dolžnost. Občine so takoj vložile prošnjo za oprostitev, ker sem v velikem okraju edini zdravnik. Rešitev je prišla — seve, negativna — nekaj dni pred koncem mojih orožnih vaj. V drugi polovici septembra pa je bil vpoklican na orožne vaje v Albanijo dr. J. Majcen, železniški zdravnik v Mariboru, dasi je služil od prevrata večinoma prostovoljno junija mesca t. l. to je 19 mesecev. Komaj je začel, vstvarjati si eksistenco, že bi moral torej zopet k vojakom in to še v Debar. Je pa dolga vrsta zdravnikov, ki še v Jugoslaviji niso služili niti dneva in vendar se jih ne vpokliče, ali pa so oproščeni ako so vpoklicani. Kot primer navajam sledeči slučaj. Pri Sv. Lenartu v Sl. g. sta dva zdravnika. Eden teh, dr. Kramberger je bil lanskega leta vpoklican dvakrat na orožne vaje, a obojekrat je bil takoj oproščen in sicer že v Mariboru, da si je bil vojak, a v Jugoslaviji še ni služil. Znano je, da je pred kratkim prosjačil, naj se ga ne vpokliče oziroma, če se to že zgodi, naj se ga takoj oprosti. Za to seve sedi v občinskem sosvetu! Javnost naj presodi, dali je tako postopanje pravično. A krivda temu ni v Beogradu, ampak pri Slovincih in sicer v Ljubljani, deloma tudi v Mariboru. Bilo bi zanimivo zvedeti, po katerem merilu se ravna gospodje — ki predlagajo zdravnike k orožnim vajam. So za nje merodajni objektivni ali subjektivni vzroki? Zvedeti to je seve skoraj nemogoče. Zapomnite si gospodje, čez sedem let pride vse prav. Sv. Trojica v Sl. g. dne 27./X. 20. Dr. B. Weigl, zdravnik.

— Oskrniteljica žrtve 4. oktobra. Marija Krmelj, Koroska cesta 81, je bila po pogrebu narodne žrtve podnarednika Gusa aretirana, ker se je predrzila med cerkvenim obredom ob odprtem grobu s svojimi surovimi opazkami oskrniti žrtev nemškega tolovštva. Predrzo žensko-nemčurko so na zahtevo narodnega ženstva aretirali ter jo predstavili državnim policiji. Cisto naravno je, da ima javnost pravico zvedeti, kaj se je zgodilo s to žensko. Govori se, da so jo takoj izpustili in da niti še policijsko ni bila kaznovana. To se nam zdi neverjetno. Po našem pravnem čutu sploh ne moremo razumeti, da se taki javni grehi sodijo kar pri policiji, navadno od strani nejurista in na take nizke kazni, kakor je bil trgovec Nydlil radi javnega žaljenja sprevoda. Ako najdemo v ljubljanskih listih vsak zgubljeni ali najdeni gumb, nas tu v Mariboru še bolj zanima zvedeti, kaj se je zgodilo z oskrniteljico žrtve 4. okt.

— Mariborske kavarne so se z nastopivšim mrzom spremenile v prave dimnike. Nobena nima ventilatorja in tako vlada v njih od jutra do večera hujša atmosfera, kot v velikomestnih šnopsarskih špelunkah. Inteligenca, tudi številni zdravniki, pa to mirno prenaša, kajti sčasoma se pač človek vsemu privadi. — Ali nimamo v mestu nobene sanitarne oblasti? In če, kaj pravi ona k temu? — O higijeni, snažnosti in podobnih kulturnih drobtinah po naših kavarnah in drugih javnih lokalih spregovorimo drugič in sicer z imeni, če ne bo boljše.

— „Le tako naprej“. V „Slovenskem Narodu“ z dne 26. oktobra 1920 se je gospod okrajni glavar skušal opravičiti glede odpusta pisarniške pomožne moči gospodica V. T. Od osebe, ki stoji na tako uplivnem mestu državne službe bi se z upravičenostjo pričakovalo, da je narodnozavedna in da bi odpuščala razne nemčurke, ki jih imamo na tukajšnjem okrajnem glavarstvu, nikakor pa ne zavedne Slovenke, begunke. Izgovor, da se „po običaju“ odpuščajo najpreje po službeni dobi najmlajše moči, v tem slučaju gotovo ne drži, ker Slovenke, osobito pa begunke do razsula v enakih službah mariborskih gotovo niso bile mogoče, in datira torej njihov službovanje le izza časov po prevratu. Resnici na ljubo moramo še pripomniti, da dotična pomožna moč pred izgredi in po njih ni bila ne ustmeno ne pisмено nikdar opominjana radi za-

nemarjanja posla. Sicer pa nas ta kora gospoda okrajnega glavarja nikakor ni iznanel, ker ga dobro poznamo iz pred in medvojnega časa. Ravnotako so nam znane tudi njegove izjave ob priliki zadnjih demonstracij. Bilo bi želeli, da se po vseh uradih posebno pa pri našem okrajnem glavarstvu, katerega pomožne moči, so radi nemškutarstva obče znane, enkrat za vselej preneha z zapostavljanjem sovražnih elementov, ki naj gredo tja kamor jih srce vleče.

— Legatov posebni učni zavod je bil po ukazu poverjenika Verstovskega nasilno zatvorjen. Istotako je zabilil g. poverjenik slični pouk znanemu slovenskemu profesorju. Že drugi dan pa je anonisrala goč. Wernard v Krekovi ulici 6 pod zaščito gosp. Kovača privatni pouk za predmete zatvorjene Legatove šole. Tam se poučuje samo nemški in učenci so nezadovoljni s poukom in z ravnanjem učiteljice. Vprašamo g. dr. Verstovška: Kako se strinja to z Vašo naredbo? Kaj pereče k temu stanovanjska komisija? Legatu so vzeli koncesijo in stanovanje, dasi je bil zavod slovenski in so poučevali na njem slovenske učne moči — gđe. Wernard pa je Dunajčanka in poučuje samo nemški. Opozarjamo tudi na to, da se zahteva v težaju zelo visoka solnina. Tako se plačuje za eno uro strojepisja mesečno K 120.— in za računstvo K 180.— to je dvakrat in trikrat toliko, kakor prej pri Legatu. Straža seveda o vsem tem molči.

— „Kronen“ so zginile iz one izložbe v Gosposki ulici, omenjeni bogati trgovec pa je pilepil na blago sedaj samo številke, samo da se je izognil slovenski besedi. Tudi to je izzivanje, ki ga v Mariboru ne moremo več trpeti. Nekaj trgovcev v Gosposki ulici pa ima še vedno samonemške napise po izložbah. Mi se ne bomo več borili s to brezstidno drznostjo, ker jo omogočajo oni brezčasni Slovinci, brez ponosa in narodne časti, ki kljub temu zasramovanju če vedno obiskujejo te lokale in nekateri tam celo nemški govorijo. Takšnih mevžastih navad ima vsak narod precej, in zato bodo tudi ti trgovci, ki pa so vsi protidržavni elementi, vedno mogoči med nami. — Zato pa končno energično zahtevamo, da naše oblasti — obrtni in stanovanjski urad — energično posežejo vmes in Gosposko ulico „izčistijo“. Pa tudi druge! Dajte kruha našim ljudem!

— Advokat dr. Leskovar, Marburg Tegetthofstrasse 28. Pod tem naslovom je naš narodno zavedni vladni komisar dr. Leskovar vložil proti drž. policijskemu nadzorniku tožbo, ki je po svoji zgodovini zanimiva in vredna, da ž njo seznanimo javnost, ki naj sama sodi, da dva odvetnika slovenske ljudske stranke podpirata nemško avstrijske hujskače v škodo zavednim Jugoslovcem. — Policijski nadzornik H. je bil 17. mesecev interniran v Italiji, svojo družino pa je imel skozi celo vojno tu v Slov. gor. V Gorici je zgubil večji del pohištva, skozi 17 mesecev ni dobil plače, zato so ga v Gorici tolažili, da ga bo Jugoslavija odškodovala, ko se reši italijanske sužnjosti. Ker je imel sina v šoli v Mariboru, za katerega je bilo treba plačevati 300 K mesečno, za shrambo pohištva pa 60 K, je žena zaprosila že februarja t. l. stanovanjski urad, da ji nakaže stanovanje. Med tem se je tudi možu posrečilo priti v Maribor k drž. policiji. Sel je na stanovanjski urad prosit za nakazitev stanovanja. Tam so dognali, da se je prošnja zgubila. Napravil je novo — zopet nič. Napravil je še eno pismo in več ustmenih tudi osebno pri dr. Juvan — zopet nič. Ker je slišal, da se puste nekateri organi stanovanjskega urada podkupiti, je poskusil tudi to srečo — zopet nič. In zopet nič ni bilo, ko je ta na pismeni vlogi izrecno potrdil, namreč, da dobe le tisti stanovanje, ki „nekateri organe stanovanjskega urada podplačajo“. Stanovanjski urad z dičnim predsednikom vred je to težko obdolžitev mirno pogoltnil. Mislimo, da je to najlepša kvalifikacija za tokrat obstoječi stanovanjski urad. Dosegel pa je, da so mu navetovali, naj si sam najde stanovanje. In to je po dolgem iskanju res našel. V Wilsonovi ulici šteč. 3 je l. 1917 kupil

hišo Nemški Avstrijec Abram, vpokojen železničar iz Brucka, kjer je do zadnjega časa stanoval. Hišo je prodal po listih, torej dokaz, da ni imel posebnega veselja živeti tudi v Jugoslaviji. Zelo je nagrozil, da bo „windische Hunde“ pogljal iz stanovanja. Ker hiše ni mogel po svoji želji prodati, se mu je zahotelo živeti tudi v Jugoslaviji. Zaprošil je za to deželno vlado. A še predno je vedel o vspehu njegove prošnje, mu je narodno zavedni dor Juvan, ki ljubi jednakovredno narodno zavedno družbo, rezerviral stanovanje; to je bilo meseca aprila, a koncem junija še le je deželna vlada dovolila preseleitev nem. Avstrijca brez poklica iz Brucka v Maribor. Ravno v tem času pa je zasledil omenjeni policijski nadzornik to stanovanje in ga kratkomalo zasedel, o čemer je obvestil stanov. urad. Abram je med tem stanoval v Krempfjevi ulici. In tedaj se je omehčalo krščansko srce najprej do ju Juvana: ukazal je nadzornika vroči ven z oboroženo silo, ki je pa vendar, kar je za naše razmere čudež, ni dobil. Za njim se je oglašilo še boj katoliško srce prvovrstnega narodnjaka, ki se danes sliši na ime „Advokat dr. Jos. Leskovar, Marburg, Tegethofstrasse 28“. Ta skuša zdaj s tožbo doseči, kar se kolegu dorju Juvanu z oboroženo silo ni posrečilo. SLS sme biti ponosna na take može!

— Beguncem, Primorcem in Korščem! Vsi kvalificirani delavci — kovinarji, lesni delavci, monterji elektromehaniki, — posebno bivši delavci v arsenalu v Puli — ki so brez službe — naj se osebno ali pismeno z navedbo zadostnih podatkov prijavijo pri uradu za zaščito beguncem v Ljubljani, Turjaški trg 3, II. nadst. od 11. do 13. ura.

— Trgovska in obrtna zbornica naznanja, da bo uradovala tudi v četrtek dne 4. novembra dopoldan od 9. do 12. ure v gremijalnih prostorih v Jurčičevi ulici št. 8. Nujno prosi vse zainteresente, ki imajo glede carinske službe v Mariboru še kake želje oziroma pritožbe ali predlage, da jim blagovolijo te naznaniti, ker pride v četrtek 4. novembra iz Ljubljane interministerijalna carinska komisija v Maribor, da na licu mesta prouči razmere pri zacatinjevanju.

— V sled povišanja dnevnin in voznin, kakor tudi stroškov za vzdrževanje orožja, je primoran mestni magistrat pobirati za izvoz fekalij s pnevmatičnimi aparati od 1. novembra 1920 naprej pro tonu z eno cevjo znesek 50 K in za vsako nadaljno cev 1 krono.

— Póuk na pomožni šoli se prične danes v četrtek ob 9. uri.

— Vkradena konjska oprema. V Jezdarski ulici stanujočemu Karlu Cepcu je bila okradena konjska oprema. Tat je neznan. Pred nakupom se svari.

— Izgubljeno. Olga Zorn, stanujoča na Zrinjskega trga št. 7 je izgubila denarnico z vsebino 200 K ter več listinami.

— Najdeno. Najdeni so bili načnik. Kdor jih je izgubil, jih dobi pri policijskem komisarijatu na Slomšekovem trgu št. 1.

— Aretacija tihotapcev z valutami. V ponedeljek zjutraj je bilo po sporočilu „Korrespondenz Wilhelm“ aretiranih pred odhodom brzovlaka Dunaj—Trst na Dunaju iz šest oseb obstoječa banda, med njimi kontrolor in kuhar mednarodne družbe spalnih vozov, ki so nameravali vtihotapiti v inozemstvo štiri milijone nežigosanih avstrijskih bankovcev. Aretiranci so skusili podkupiti kriminalne uradnike z velikimi svotami. O izvoru nežigosanih bankovcev nočejo vedeti aretiranci nič. Dosedaj se je zamoglo dognati, da je ta banda vtihotapila v tujino v zadnjih štirih mesecih velika množina nežigosanih bankovcev in Kerenskih rubljev. Koliko valute je bilo iztihotapljenega, znači dejstvo, da je konsorcij te družbe zaslužil okroglo osem milijonov.

— Stavka premogarjev na Francoskem. Kakor poročajo „Soire“ so stopili rudarji charleroiške kotline v stavko, ker do 1. novembra niso bile sprejete njihove zahteve.

— Prvovrstna hrana na neomejen abonma se dobi v restavraciji „Mari-

bor“ na Grajskem trgu. Poskušnje so brez obveznosti. Podrobnosti pri lastnici.

Kultura in umetnost.

— Plesni večer Klavdije Isačenko. Nocoj, v sredo se vrši v Götzovi dvorani zanimivi plesni večer velike ruske umetnice Klavdije Isačenko s sledečim programom: 1. Glück: Ritual, 2. Saint-Saens: Umirajoči labud, 3. Schubert: Vojaška koračnica, 4. Grieg: Svetiščni ples, 5. Grieg: Haremski ples, 6. Rahmaninov: Ruska revolucija, 7. Chopin: Marche funebre, 8. Ruski narodni ples. Na klavirju spremlja plesalko gospa Hladka, Maribor. Začetek ob 20. uri.

— Jaroslav Kocijan. Otvoritev letošnje koncertne sezone mora zadovoljiti vsakega in naj si bode še tako razvajenega ljubitelja glasbe. Po krasno uspelem koncertu Balokoviča nas posesti najmlajši član „českega trozvezdeja“ svetovnih umetnikov Jaroslav Kocijan. Dne 5. novembra ob 20. uri zvečer priredi v koncertni dvorani tuk. mestnega gledališča svoj koncert in bode to prvič, da obišče Maribor, odkar se je otreseel ta svojih tlačiteljev. Zato pridite vsi, ki ljubite glasbo in ste željni lepote, da poslušate in uživite. Kot Kocijanov sodobnik in sošolec na praškem konservatoriju in tudi pozneje, sem imel dovolj prilike, da sem Kocijana do dobrega spoznal. To je velik človek in velik umetnik. Njegova sympatična osebnost se vže globoko v spomin in njegova igra objame in očara človeka, da se tega čara nikdar več ne otrese. Ze na konservatoriju smo ga vsi njegovi profesorji in sošolci enako ljubili in spoštovali ter se divili predvsem njegovi inpozantni in vkljub temu nežni in mehki slovanski duši, kateri ni manjkalo nikdar energije in vstrajnosti, da se povspne na lesivi umetnosti do najvišjih ciljev. Ze za časa študije na konservatoriju je pokazal izvanredno nadržanost, njegovi nastopi so bili vedno sijajen dogodek in že v tem času smo bili vsi prepričani, da bode tudi on stopil med prve boritelje in zmagovalce na polju svetovne goslarke umetnosti. In danes stopa Kocijan med nas popolen in velik, kakor ga je pričakovanje nas vseh že takrat gledalo. Danes je on mojster umetnih, virtuoz in se bori za prvenstvo s Kubelikom. Ondričkom in drugimi mojstri violine. Njegova najlepša stran pa je toplota in prisrčnost njegove igre, njegov mehki ton, ki seže poslušalcu do dna duše. Njegova individualna interpretacija, samonikla in pri tem dovršena, je občudovanja vredna. Strokovnjaki zrejo nanj z začudjenjem in z zavidanjem in vsi si skušajo pridobiti njegov način igre. Pa ne samo kot aktiven glasbenik virtuoz na goslih slovi Kocijan. — Brepenenje ga je gnalo še višje. Ravnotako dovršen je tudi kot dirigent, kot komponist in pijanist. Znameniti in priljubljeni sta njegovi humoreski in jih vsi virtuozii kaj radi jemljejo na svoj program. Kocijan vam je vsestransko do dovršenosti razvita glasbena individualiteta. Res je, da imamo danes stotine virtuozov, toda po večini so to goslači ekvilibristi, ki razpolagajo čez brilantno tehniko, in se pade čez najstrmoglavejše kadence z lahkoto; njih igra frapira. Manjka pa ji najboljša stran: toplota, duša. Da družji Kocijan v svoji igri obe te strani, to ga je napravilo tako velikim. Njemu je pri igranju interpretacija vse, tehnika mu je le potreben sestavni del, sredstva da izliva svoji globoki duši, ki je vkljub vsem lasikanjem celega sveta ostala vedno čista in poštena slovanska. Zato kličem predvsem tebi draga slovenska mladina, ki imaš še nepokvarjeno in za lepoto široko odprto dušo, da ne zamudiš te prilike in da gotovo obiščeš koncert. Pa tudi vi vsi, ki živite v tem materijalnem vsakdanjem življenjem in bijete težak boj, tudi vi otrešite vse nepraznične misli od sebe in osvežite si dušo ob zvokih Kocijanove muze.

Ravnatelj Fran Topič.

— Koncerti komornega gcedalnega kvarteta Zika se vršijo dne 6. novembra v Mariboru (velika dvorana Götz)

in dne 7. novembra v Celju (Union). Predprodaja vstopnic v trgovini Höfer, Solska ulica 2.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V četrtek 4.: „Ples v operi“. Ab. A—7.
V petek 5.: Zaprto.
V soboto 6.: „Charleyeva teta“, izv. abon.
V nedeljo 7.: Popoldan ob 15. uri „Zemlja“, ljudska predstava ob znižanih cenah. Zvečer ob pol 20. uri „Smrt majke Jugoviča“. Izv. abon.
V ponedeljek 8.: „Španska muha“. Gostovanje v Pljuju.

Na splošno zalitevo se ponovi v soboto prijetno veseligr „Charleyeva teta“, v nedeljo pa krasno uspeli dramski spov „Smrt majke Jugoviča“.

Najnovejša poročila.

Madžarska — kraljevina.

DKU. Budimpešta, 2. novem. (MDU) V programnem govoru, ki ga je govoril vojni minister Streter na volilnem shodu v Tarnaslinu je izjavil med drugim tudi, da je Madžarska bila kraljevina in bo to tudi ostala. Hoče pa kralja, ki bo res njen kralj, ne pa agitator za vzpostavo bivše Avstrije s pomočjo Madžarske. V nadaljnjem izvajanju je označil kralja kot hrbenico narodne Madžarske.

Jadranska pogajanja.

DKU. Rim, 2. novembra. (Stefani.) Jadranska pogajanja so ugotovljena sedaj definitivno na dan 7. t. m. v Rapallu pri Genovi.

Harding — predsednik Združenih držav.

DKU. London, 2. nov. „Westminster Gazette“ poroča, da je dobil pri predsednikovih volitvah v Ameriki veliko večino kandidat Harding.

Velika zmaga turških nacionalcev.

DKU London, 2. novembra. (Reuter) Armenski krogi so prejeli depešo, datirano z 27. oktobra, ki poroča, da je padlo mesto Zadči. 10.000 Armencev, ki so branili mesto pred turškimi nacionalci že od marca 1920, je bilo masakriranih.

Nitti o zvezi narodov.

DKU Berlin, 2. novembra. „Die Deutsche Allgemeine Zeitung“ poroča iz Rima: Nitti označuje v daljšem članku v „Tempsu“, da bi bila zveza narodov brez Nemčije brezpomembna, kakor bi bila brez Amerike brez moči. Amerika bi izvršila idealno delo in hkratu tudi dobro trgovino, ako bi z nekaferimi financijelnimi žrtvami zboljšala valuto evropskih držav in s tem omogočila gospodarsko obnovo.

Poraz socialistov na Angleškem.

DKU. Amsterdam, 2. novem. (Wolf.) Kakor poročajo londonski listi, so se vršile v 300 okrajev z izjemno v Londonu volitve občinskih svetovalcev, kot nadomestek za ono tretjino svetovalcev, ki je odstopilo vsako leto. Od mnogih kandidatov delavske stranke jih je bilo zelo malo izvoljenih. Delavske stranke so izgubile vse velike industrijske centre.

Anglija ne pripozna francosko-madžarske pogodbe.

DKU Berlin, 2. novembra. Listi poročajo iz Pariza: Iz Londona se javlja, da Angleška vlada ne pripozna francosko-madžarsko tajno pogodbo pri Gödöle. Radi tega je madžarska vlada anulirala to pogodbo.

Konec romunske stavke.

DKU Bukarešta, 1. novembra. (Damian.) Splošna stavka v glavnem mestu in provinciji je polnoma prenehala. Promet na železnicah, kakor tudi na Donavi je popolnoma normalen. Delavski sveti v železničarskih delavnicah so razpuščeni.

Vprašanje Irske.

DKU London, 2. nov. (Reuter.) Tu se je sestavila posebna misija, ki bode neodvisno od strank proučevala britsko upravo na Irskem ter skušala rešiti ta konflikt.

Poljaki pristanejo na glasovanje v Vilni.

DKU Varšava, 2. nov. (Wolf.) Poljska vlada je sprejela predlog sveta zveze narodov, da se v ozemlju Vilne izvede ljudsko glasovanje.

Stavka na Španskem.

DKU. Barcelona, 1. novem. Incidenti se pri stavki množe. Včeraj so stakajoči ubili dve osebi. V Saragosi je eksplodirala pred kovinsko tovarno bomba, ki je povzročila veliko škode.

DKU Barcelona, 2. novembra. (Wolff.) Stavka v kovinski industriji traja še nadalje. Poroča se tudi o mnogih cinih nasilstva.

Direktna zveza Dunaj—Budimpešta—Bukarešta.

DKU Bukarešta, 1. nov. (Damian.) Delegati avstrijskih in romunskih železnic so se sporazumeli za direktno železniško zvezo Dunaj—Budimpešta—Bukarešta. Začasno bode vozil en vlak na teden.

Bolševiška ofenziva?

DKU Carigrad, 1. novembra. (Reuter.) Bolševiki so pričeli z ofenzivo na celi fronti. Wranglove čete se morajo umikati. Izprazniti so morale Berdjanski in Aleksandrovsk.

Litvinov ujet?

DKU Pariz, 1. novembra. (Wolff.) Po neki semkaj dospeli vesti je neka angleška vojna ladja ujela Litvinova na odprtem morju in ga odvedla v Batum.

Sklepi francoskega ministrskega sveta.

LDU Pariz, 2. novembra. (Agence Havas.) Ministrski svet je izvolil Leona Bourgeois, Vivianija in Canoteauxa za delegate francoske vlade pri zborovanju zveze narodov v Zenevi. Ministrski svet je nadalje sklenil, da je treba pričeti z reorganizacijo osebja pri poslaništvih, ker se je organizacija teh mest med vojno zelo zanemarjala. Pri evropskih poslaništvih se bo razpisalo 23 novih tajniških mest.

Na Saksonskem cvete tihotapstvo.

DKU. Leipzig, 2. novem. Neki list poroča iz Saksonskega, da se je odkrilo veliko tihotapstva. Na večjih kolodvorih se je ustanovilo skupno 76 vagonov starega železja, namenjenega za Československo in zaplenilo, nadalje 38.700 kg. olja iz lanu, ki je bilo namenjeno proti izhodu.

Pavel Schöller umri.

LDU Dunaj, 2. novembra. Predsednik trgovske zbornice, veleindustrijalec baron Pavel Schöller je umri.

Osemurno delo v Svici.

Pri sobotnem švicarskem ljudskem glasovanju, je bil po trdem boju sorej zakon o upeljavi osemurnega dela pri železnici, pošti, telegrafičnem in telefoničnem prometu s 369.000 proti 271.000 glasovom.

Sport.

Maribor: Rote Elf 2:2 (0:2).
V nedeljo predpoldan odigrani tekmi sta oba kluba presenetila z malim interesom za igro. Posebno »Maribor« je začetkom igre pokazal vse svoje napake, kar so kmalu izrabili rdeči. V drugi polovici igre se je vendar posrečilo »Mariboru« pri deloma živahni igri izjednačiti rezultat na 2:2. Kot sodnik je funkcionirala g. Serec.

S. V. Vesna: S. K. Ptuj 4:0.
V prvenstveni drugorazredni tekmi je končno premagala »Vesna« v živahni igri »Ptujski« sportni klub. Sodnik, g. Ostbig, je zadovoljno vodil igro. Občinstva malo, posebno ker se je ob istem času tekmovalo na igrišču »Maribora«.

S. V. Rapid: S. K. Hertha (3:3).
Popoldan se je tekmovalo na »Rapidovem« igrišču za prvenstvo v Mariboru. »Rapid« je prevzel takol s početka vodstvo ter napovedal oster tempo. »Hertha« ni izrabila nekaj sigurnih priložnosti. V drugem polčasu je igral »Rapid« z 10 igralci, ter okjub temu obvladal situacijo. Po kazenskem strelnu je dosegla »Hertha« prvi uspeh ter ga kmalu na to izenačila na 2:2. »Rapid« je še enkrat skorajeval, toda »Hertha« je zopet izenačila. Igralo se je zelo temperamentno. Sodnik g. Šuput. Prvenstvo je pripadlo vkljub neodločni igri »Rapidu«, ker je dosegel največ točk v jesenski sezoni.

S. V. Rapid: S. S. K. Celje 5:0 (2:0).
V pondeljek se je vršila ob 14. uri na igrišču »Maribora« prvenstvena tekma med prvaki Celja in Maribora. Celje je postavilo sicer simpatično moštvo, toda brez skurne igre, tako da ni bilo »Rapidu« težko, igro popolnoma obvladati. Sodil je zopet g. Šuput, takrat preveč flegmatično.

Zahtevajte v vsaki gostilni in kavarni „Tabor“!

Gospodarstvo, trgovina.

Prepovedan izvoz. Po naredbi ministristva trgovine je prepovedano izvoziti naslednje predmete: Volno, konjske, goveje, kozje, ovčje kože in polfabrikate strojarske industrije. Notranja trgovina teh predmetov je popolnoma prosta.

Padec cene paprike. Usled zelo ugodna želve paprike je padla cena paprike že za K 20—. Pričakuje se še nadaljnje padanje.

Za gozdno semeje ni treba plačati po naredbi ministristva financ nikake uvozne carine.

Izvoz žrebc. Izvozilo se bude po naredbi ministristvskega sveta 1000 žrebc letnika 1919 in 1920 in 500 letnika 1918.

Carinjenje poštnih zavrtkov za inozemstvo. Dosedanja štilizacija člana 20, carinskega poštnega pravilnika z dne 31. julija t. l. št 365 ni bila samo protislovna, temveč je pošiljatelju naravnost onemogočila pošiljanje poštnih zavrtkov v inozemstvo, ker se je od pošiljatelja zahtevalo, da pošli zavoji, predno ga odda na pošto, ocarinili na najbližji carinarnici. Kaj pa, ako ni v dotičnem kraju nikake carinarnice? Ali naj se pošiljatelj radi zacinjenja pelle v mesto? Da se te skrajno nujne nadostake odpravi, se je trgovska in obrtniška zbornica obrnila na ministristvo pošte in brzotova v Beograd, ki je prednesene prošnje uvaževalo ter izpremenilo tekst imenovanega člana. Tekst se sedaj glasi takole: Pošiljke za izvoz (z domačim blagom ali iz svobodnega prometa kraljevine) se lahko oddajo na vseh poštah v kraljevini. Izvozne ekspedicije poštnih posledic lahko izvrši vse carinarnice v Jugoslaviji. V mestih, kjer obstoje carinarnice izvoznih ekspedicij, izroči pošiljatelj pošli ocarinjenje in plombiranje pošne pošiljke s patro pošne deklaracije, na katerih imajo carinarnice beležiti opombo: „Svobodno za izvoz“. Ako dobi pošta tako pošiljko, jo lahko odpravi v inozemstvo. V mestih, kjer ne obstoje carinarnice, odevame pošta te pošiljke in jih sama odpravi na izvozno ekspedicijo pošne uprave. Pošte, katere vrše izvozno carinjenje, so dolžne carini plačati vse potrebne carinske pristobine. Mejne pošte morajo od vsake izvozne pošiljke zadržati po eno carinsko pošno deklaracijo in jih desetdnevno odposlati pristojni carinarnici radi pregledovanja statističnih podatkov o izvozu.

Dolgovi Bolgarske našim državljanom. Po mirovni pogodbi z Bolgarsko ima naša država pravico odrediti, kako je plačati dolgove, kateri ostoje iz časa pred ratifikacijo mirovne pogodbe z Bolgarsko, to je iz časa pred 9. avgustom 1920. Trgovska in obrtniška zbornica želi dobiti pregled o terjatvah, ki obstoje v Sloveniji proti Bolgarski iz časa pred 9. avgustom 1920. Trgovska zbornica v Ljubljani poziva zatozadeli osebe, ki imajo terjatve proti bolgarskim oddanim iz časa pred 9. avgustom 1920, da si čimprej sporoče ime svojega dolžnika v Bolgariji, dolgovane svote, kdaj terjatev nastala in iz kakšnega razloga.

Nemški sladkor. Pred vojno je Nemčija povprečno producirala nad 52 milijonov stotov, leta 1918-19 30 milijonov stotov, v kampanji 1919 20

le 18 milijonov stotov, a letos bo po cenivi znašalo samo krog 21 do 22 milijonov stotov.

Radi padca koks so v zadnjem času cene jeklu in železa na Francoskem zelo padle. Lito železo je padlo za 150, jeklo pa za 250 frankov pri toni. V istem razmerju so se znižale tudi cene polfabrikatov iz teh kovin, medtem ko so one za popolne fabrikate padle od 35 do 140 frankov pri toni.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Širite naš list!

Mala oznanila.

Posiljena deklaracija s primerno šolsko predizobrazbo se sprejme kot učenska v trgovino s papirjem Brišnik v Slovenski ulici 10. 697 3-3

Dva konja dirkača, ob enem jahalna, angleške pasme, na prodaji. Naslov pri »Balkanu«, Maribor. 716 2-1

Postelje z nočno omario, zavese iz čipk, stolice, previeke za perjanke, posteljna pregrinjala, otroški voziček ter vsakovrstne slike ročnega dela, vse krasno se po ceni prodaja. Glavni trg 13-II, vrata 7. 700

Kdor hoče poskusiti vinski mošt, naj pride v restavracijo »Narodni dom«, kjer se bode prepirčal, da ga po tako nizki ceni ne dobi nikjer drugje. Hinko Kocič. 713 6-2

Prodaja se konj angleške pasme od volnokrvnega žrebca »Kandidas«, 175 cm visok, črnorjav. Isti se lahko ogleda v topniški vojašnici. 712 2-2

Prodaja se: Plašč iz gumijs, prvovrstni angleški plašč iz kavčuka, zimski plašč, več možkih oblik ter pohišstvo. Tržaška cesta št. 5 (Pobrežje). 714

Popravila pisalnih strojev se izvršujejo poceni in takol. Dopisnica zadostuje. Ivan Legat, mehanik, Studenti pri Mariboru. 693 3-3

Leseno ževlja (coklje) se dobi dokler zaloga pri Jakobu Lah, Maribor. Glavni trg št. 2. 695 5-5

1000 K nagrade kdor preskrbi lokal na prometnem mestu. Naslov se polzve v upravnistvu lista. 709 3-3

Našim naročnikom!
Današnji številki prilagamo položnice ter prosimo, da vsi oni, ki naročnine še niso poravnali, to takoj stori, ker bi se jim sicer list brez nadaljnega ustavitil. Oni pa, ki so že plačali, pa dobe vseeno položnice, naj jih spravijo za pozneje.
Uprava.

Podpisani sporočam p. t. občinstvu, da sem tvoril na Aleksandrovi cesti št. 30
trgovino s čevlji.
Prvovrstno ročno delo! Solidna in točna postrežba! V kratkem času pričnem tudi trgovino z usnjem.
Za mnogobrojni obisk se priporoča
715 2-1
Josip Sulič.

Pohišstvo
Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in univalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohišva v vsakem slogu od prosje do najlin. izvršitve po jako nizkih cenah pri trdki za pohišstvo
KAREL PREIS, Maribor
Slovskecova trg št. 6
Svoboden ogled! 217 Ceniki zastoj!

PIROTSKE PREPROGE
pripravne za pisarne in stanovanja, prodaja po znižani ceni trdka
711 2-1
Albert Kopač, Glavni trg.

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru
prevzame
vsako vrsto straženja v mestu, na kolo-dvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Pri-staniška ulica 2.

Telefon št. 375
Spedicija vsch vrst. o Sprejemanje blaga v skladišča.
Zacarinjenja in zavarovanja. o Mednarodni prevoz.
:- Špedicijsko dostavno podjetje južne železnice. :-
„BALKAN“
MARIBOR
Pisarna: Aleksandrova cesta 13. — Skladišča: Aleksandrova cesta 70, Koroška cesta 10.
Centrala: LJUBLJANA. — Podružnice: MARIBOR, BEOGRAD, ZAGRES, TRST, WIEN.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru
Deln. glavnica z rezervn. zakladi okrog 50 mil. kron
CENTRALA V LJUBLJANI
Deln. glavnica z rezervn. zakladi okrog 50 mil. kron
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju, ekspozitura Ptuj.
Obstajajo vloge na knjižice in na tekoči račun s 3 odstotkov brez odpovedi, proti trimesčni odpovedi s 3 in četrt odstotkov čistih.
Kupuje in prodaje dolze, valute, vrednostne papirje itd., eskontira monice, devize, vrednostne papirje itd.
Izdala čeka, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in prodajajo na vrednostne papirje in blago.
Izvršuje vse bančne transakcije.